EUROOPA ÜHENDUSTE KOMISJON

Brüssel 6.11.2007
KOM(2007) 660 lõplik

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244, loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/56/EÜ

(komisjoni esitatud)

SELETUSKIRI

19. ja 20. juunil 2003 Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Lääne-Balkanit käsitleva Thessaloniki arengukava, millega võeti kasutusele partnerlused kui vahend, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid.

Komisjoni 9. novembril 2005 esitatud ettepaneku põhjal võttis nõukogu 30. jaanuaril 2006 vastu Serbia ja Montenegroga, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), loodud, läbivaadatud Euroopa partnerluse. Partnerlustega nähakse ette lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid. Riikidelt oodatakse lühikese tähtajaga prioriteetide täitmist ühe kuni kahe aasta jooksul.

Seepärast peab komisjon asjakohaseks esitada ettepanek ajakohastatud partnerluse loomiseks Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244). Pärast Montenegro iseseisvumist juunis 2006 koostati Montenegroga loodav Euroopa partnerlus, mille nõukogu võttis vastu jaanuaris 2007[1].

Käesolev Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), loodav uuendatud partnerlus põhineb nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrusel (EÜ) nr 533/2004 ja selles võetakse arvesse 2007. aasta eduaruannetes kirjeldatud uusi arengusuundi. Selles loetletakse riigi edasiseks integreerumiseks Euroopa Liiduga tehtavate ettevalmistuste lühikese ja keskmise tähtajaga prioriteedid.

Euroopa partnerluse elluviimiseks peaksid Serbia, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), pädevad ametiasutused välja töötama tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega, mida nad kavatsevad sel eesmärgil võtta. Komisjon jälgib prioriteetide elluviimist regulaarselt.

Euroopa partnerluse prioriteedid on ühenduse finantsabi kavandamise aluseks. Abi andmist jätkatakse asjaomaste rahastamisvahendite, eelkõige nõukogu 17. juuli 2006. aasta määruse (EÜ) nr 1085/2006 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend) alusel.

Kavandataval nõukogu otsusel puudub finantsmõju. Eeltoodut arvesse võttes kutsub komisjon nõukogu üles võtma vastu lisatud nõukogu otsuse ettepaneku.

---

[1] Nõukogu otsus 49/2007, 22. jaanuar 2007, millega sätestatakse Montenegroga loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused (ELT L 20, 27.1.2007, lk 16).

Ettepanek:

NÕUKOGU OTSUS,

millega sätestatakse Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo, nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244, loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2006/56/EÜ

EUROOPA LIIDU NÕUKOGU,

võttes arvesse Euroopa Ühenduse asutamislepingut,

võttes arvesse nõukogu 22. märtsi 2004. aasta määrust (EÜ) nr 533/2004 Euroopa partnerluse loomise kohta stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi raames[2] (muudetud redaktsioon), eriti selle artiklit 2,

võttes arvesse komisjoni ettepanekut

ning arvestades järgmist:

(1) 19. ja 20. juunil 2003 Thessalonikis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kasutuselevõtmise vahendina, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid.

(2) Määruses (EÜ) nr 533/2004 on sätestatud, et partnerluste põhimõtteid, prioriteete ja tingimusi ning mis tahes hilisemaid muudatusi käsitlevaid otsuseid teeb nõukogu. Kõnealuses määruses on ka märgitud, et Euroopa partnerluste järelmeetmed tagatakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide abil, eelkõige iga-aastaste eduaruannetega.

(3) Nõukogu võttis 30. jaanuaril 2006 vastu Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), loodud teise Euroopa partnerluse[3].

(4) Komisjoni dokumendis „Laienemisstrateegia ja peamised väljakutsed aastatel 2006–2007” osutati, et partnerlusi ajakohastatakse 2007. aasta lõpus.

---

[2] ELT L 86, 24.3.2004, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 269/2006 (ELT L 47, 17.2.2006, lk 7).

[3] Nõukogu otsus 2006/56/EÜ, 30. jaanuar 2006, millega sätestatakse Serbia ja Montenegroga, kaasa arvatud Kosovo, nagu määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu 10. juuni 1999. aasta resolutsioonis 1244, loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused ning tunnistatakse kehtetuks otsus 2004/520/EÜ (ELT L 35, 7.2.2006, lk 32).

(5) Nõukogu võttis 12. juunil 2006 vastu määruse (EÜ) nr 1085/2006 (millega luuakse ühinemiseelse abi rahastamisvahend)[4], millega uuendatakse ühinemiseks valmistuvatele riikidele finantsabi andmise raamistikku.

(6) Seepärast on asjakohane võtta vastu läbivaadatud Euroopa partnerlus, millega ajakohastatakse praegust partnerlust, et määrata 2007. aasta eduaruannete järelduste põhjal, milles käsitletakse Serbia, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244) ettevalmistusi edasiseks integreerumiseks Euroopa Liiduga, kindlaks uued prioriteedid edasiseks tööks.

(7) Et edasist integreerumist Euroopa Liiduga ette valmistada, peaksid Serbia, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244) pädevad ametiasutused välja töötama tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega käesoleva Euroopa partnerluse prioriteetide saavutamiseks.

(8) Otsus 2006/56/EÜ tuleks seepärast kehtetuks tunnistada,

ON TEINUD JÄRGMISE OTSUSE:

Artikkel 1

Serbiaga, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), loodud Euroopa partnerluse põhimõtted, prioriteedid ja tingimused on sätestatud käesoleva otsuse II ja III lisas.

Artikkel 2

Euroopa partnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel loodud mehhanismide, eelkõige komisjoni esitatavate iga-aastaste eduaruannete abil.

Artikkel 3

Otsus 2006/56/EÜ tunnistatakse kehtetuks.

Artikkel 4

Käesolev otsus jõustub kolmandal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Brüssel,

Nõukogu nimel
eesistuja

[4] ELT L 210, 31.7.2006, lk 82.

I LISA: SERBIAGA, KAASA ARVATUD KOSOVO (NAGU ON MÄÄRATLETUD ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU RESOLUTSIOONIS 1244), LOODUD EUROOPA PARTNERLUS

1. SISSEJUHATUS

Euroopa Ülemkogu kiitis heaks Euroopa partnerluste kasutuselevõtmise vahendina, millega realiseerida Lääne-Balkani riikide Euroopa-suunalisi tulevikuväljavaateid. Kavandatud läbivaadatud partnerlusega ajakohastatakse teist partnerlust komisjoni Serbiat ja Kosovot (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244) käsitlevate 2007. aasta eduaruannete järelduste põhjal. Selles määratakse kindlaks uued ja veel täitmata tegevusprioriteedid. Uusi prioriteete kohandatakse vastavalt riigi konkreetsetele vajadustele ja ettevalmistustasemele ning neid ajakohastatakse vajaduse korral. Euroopa partnerluse prioriteetide saavutamiseks tuleb ametiasutustel töötada välja tegevuskava koos ajakava ja konkreetsete meetmetega. Partnerlusega antakse ka riigile juhised finantsabi andmise kohta.

2. PÕHIMÕTTED

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsess jääb Lääne-Balkani riikide Euroopale lähenemise raamistikuks kuni nende tulevase ühinemiseni ELiga. Kindlaksmääratud prioriteedid on seotud riikide suutlikkusega täita 1993. aastal Kopenhaagenis kokku tulnud Euroopa Ülemkogu kehtestatud kriteeriume ning stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessiks seatud tingimusi, eriti ülemkogu 29. aprilli 1997. aasta ning 21. ja 22. juuni 1999. aasta järeldustes, Zagrebi 24. novembri 2000. aasta tippkohtumise lõppdeklaratsioonis ja Thessaloniki arengukavas seatud tingimusi.

3. PRIORITEEDID

Käesolevas Euroopa partnerluses loetletud prioriteedid on valitud põhimõttel, et neid oleks võimalik lähiaastatel reaalselt saavutada või märgatavalt nende suunas liikuda. Eristatakse lühikese tähtajaga prioriteete, mille täitmist oodatakse ühe kuni kahe aasta jooksul, ning keskmise tähtajaga prioriteete, mille täitmist oodatakse kolme kuni nelja aasta jooksul. Prioriteedid käsitlevad nii õigusakte kui ka nende rakendamist.

Prioriteete seades tuleb silmas pidada, et on ka muid ülesandeid, mida tuleb täita ja mis võivad saada mõne järgmise partnerluse prioriteetideks, võttes arvesse ka Serbia ja Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244) edaspidi tehtavaid edusamme.

Peamised lühikese tähtajaga prioriteedid on kindlaks määratud ja rühmitatud loetelu alguses. Peamised prioriteedid ei ole esitatud tähtsuse järjekorras.

Prioriteedid on esitatud II ja III lisas.

4. PROGRAMMITÖÖ

Stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel antakse ühenduse abi Lääne-Balkani riikidele olemasolevate rahastamisvahendite raames, eelkõige vastavalt nõukogu määrusele (EÜ) nr 1085/2006 ning enne 2007. aastat vastuvõetud programmide puhul vastavalt nõukogu 5. detsembri 2000. aasta määrusele (EÜ) nr 2666/2000[5]. Rahastamislepingud on õiguslikuks aluseks konkreetsete programmide rakendamisele. Seepärast ei ole käesoleval otsusel finantsmõju.

Serbia, kaasa arvatud Kosovo (nagu on määratletud ÜRO Julgeolekunõukogu resolutsioonis 1244), võib taotleda rahastamist mitut riiki hõlmavatest ja horisontaalprogrammidest.

5. TINGIMUSLIKKUS

Lääne-Balkani riikidele antava abi tingimuseks on Kopenhaageni kriteeriumide ning käesoleva Euroopa partnerluse konkreetsete prioriteetide täitmisel tehtavad edusammud. Nende tingimuste mittetäitmise korral võib nõukogu võtta asjakohaseid meetmeid nõukogu määruse (EÜ) nr 1085/2006 artikli 21 alusel ning enne 2007. aastat vastuvõetud programmide puhul määruse (EÜ) nr 2666/2000 artikli 5 alusel. Abi suhtes kohaldatakse ka nõukogu 29. aprilli 1997. aasta järeldustes kindlaks määratud tingimusi, milles käsitletakse eelkõige abisaaja kohustust korraldada demokraatlikke, majanduslikke ja institutsionaalseid reforme. Iga-aastased programmid sisaldavad ka eritingimusi. Rahastamisotsustele järgneb asjaomaste ametiasutustega sõlmitav rahastamisleping.

6. JÄRELEVALVE

Euroopa partnerluse rakendamist kontrollitakse stabiliseerimis- ja assotsieerimisprotsessi alusel kehtestatud mehhanismide, eelkõige komisjoni esitatavate iga-aastaste aruannete kaudu.

[5] EÜT L 306, 7.12.2000, lk 1. Määrust on viimati muudetud määrusega (EÜ) nr 2112/2005 (ELT L 344, 27.12.2005, lk 23).

II LISA: SERBIA PRIORITEEDID

Lühikese tähtajaga prioriteedid

Peamised prioriteedid

– Tagada stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu ning vahelepingu kohaste tulevaste kohustuste täielik täitmine.

– Tagada täielik koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

– Osaleda konstruktiivselt edasistes läbirääkimistes Pristina omavalitsuse ajutiste asutustega Kosovo staatuse küsimusele jätkusuutliku lahenduse leidmise üle.

– Tagada, et põhiseadust ja riigiõigust rakendatakse kooskõlas Euroopa standarditega.

– Jätkata jõupingutusi, et reformida avalikku haldust, sealhulgas avaliku teenistuse palgasüsteemi, tagada personali läbipaistev värbamine ja edutamine ning personali professionaalsus ja vastutus, tugevdada Euroopasse integreerumisega tegelevaid struktuure, parandada kooskõlastamist avalikus halduses ja parlamendis ning osutada erilist tähelepanu poliitika koordineerimisele.

– Parandada kohtusüsteemi toimimist, tagada selle sõltumatus, professionaalsus ja tõhusus ning tagada, et kohtunike ja prokuröride teenistuskäigu areng ja värbamine põhineb tehnilistel ja kutsealastel kriteeriumidel ning et seda ei mõjuta poliitika.

– Tõhustada kõigil tasanditel korruptsioonivastast võitlust ning töötada välja laiaulatuslik avaliku sektori finantskontrollisüsteem, et suurendada riiklike vahendite kasutamise läbipaistvust ja aruandlust.

– Viia lõpule erastamisprotsess ning vajaduse korral likvideerida kollektiiv- ja riigiomandis olevad ettevõtted.

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

Põhiseadus

– Viia õigusaktid ja asutused vastavusse uue põhiseadusega.

Parlament

– Viia lõpule valimisi (sealhulgas valijate registrit) käsitleva õigusliku raamistiku reform, viia see vastavusse uue põhiseaduse nõuetega ning tagada parteide rahastamise läbipaistvus ja aruandlus, sealhulgas vaadata läbi kehtivad õigusaktid, et näha ette piisav järelevalve ja võimalikud karistused.

Avalik haldus

– Luua vastavalt õigusaktidest tulenevatele nõuetele täielikult toimiv ombudsmani institutsioon ning tagada nõuetekohaste järelmeetmete võtmine ombudsmani soovituste alusel.

Tsiviiljärelevalve julgeolekujõudude üle

– Tagada tugevam demokraatlik järelevalve, tõhustades selleks parlamentaarset kontrolli ja parandades finantsjuhtimise läbipaistvust.

Kohtusüsteem

– Tagada kohtute ja prokuratuuri täielik sõltumatus ning tugevdada sõjakuritegusid uurivate prokuröride rolli.

– Rakendada kohtureformi strateegia tegevuskava.

– Võtta vastu kohtunike, prokuröride ja kohtu abipersonali kohustuslikku alg- ja täiendõpet käsitlevad õigusaktid ja rakendada neid ning tugevdada koolituskeskusi.

– Ratsionaliseerida kohtusüsteemi, ajakohastada menetlusi, kehtestada tõhus kohtute haldamise süsteem ning luua haldus- ja apellatsioonikohtud.

– Luua kõigi astmete prokuröridele IT-võrk, tagada kohtuotsuste täitmine ning tugevdada veelgi suutlikkust mõista riigis sõjakuritegude üle kohut täielikus kooskõlas endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelisest kriminaalkohtust tulenevate rahvusvaheliste kohustustega.

– Tugevdada sõjakuritegusid uurivate prokuröride rolli.

Korruptsioonivastane poliitika

– Rakendada korruptsioonivastase strateegia tegevuskava ning luua sõltumatu ja tõhus korruptsioonivastase võitluse eest vastutav asutus.

– Ratifitseerida korruptsioonivastast tegevust käsitlevad rahvusvahelised konventsioonid.

– Täpsustada veelgi huvide konflikti vältimisega seotud määrusi ja jõustada need kooskõlas rahvusvaheliste standarditega.

– Töötada välja läbipaistev avalike teenistujate varade deklareerimise süsteem ning rakendada seda.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Täita kõik Euroopa Nõukogu liikmesusest tulenevad kohustused.

– Tagada uue põhiseaduse inimõigusi käsitlevate sätete täitmine.

– Jätkata deinstitutsionaliseerimist, kohalike teenuste pakkumist ning ülalpeetavate isikute abistamist, sealhulgas vaimse tervise valdkonnas.

Kodaniku- ja poliitilised õigused

– Võtta meetmeid väidetavate väärkohtlemise juhtude suhtes ning tugevdada sisekontrolliteenistusi, kes tegelevad õiguskaitseasutustega seotud väärkohtlemisega.

– Parandada vanglatingimusi, tagada nõuetekohane järelevalve pikaajaliste kinnipeetavate ja organiseeritud kuritegevuse eest kinnipeetavate vanglatingimuste üle ning karistusasutuste personali edasine koolitamine ja erivajadustele vastavate rajatiste parendamine.

– Parandada ringhäälingunõukogu toimimist kooskõlas rahvusvaheliste standarditega ning tagada piirkondlike ja kohalike ringhäälingusageduste aus ja läbipaistev jagamine meediaettevõtjatele.

– Rakendada täielikult seadust vaba juurdepääsu kohta teabele ning tugevdada teabele vaba juurdepääsu käsitleva voliniku institutsiooni, et tagada otsuste/soovituste täitmine.

– Võtta vastu ühendusi ja valitsusväliste organisatsioonide õiguslikku staatust käsitlevad õigusaktid, toetada kodanikuühiskonna organisatsioonide arengut ja regulaarset dialoogi kodanikuühiskonnaga poliitiliste algatuste üle.

Sotsiaalsed ja majanduslikud õigused

– Võtta vastu laiaulatuslikud diskrimineerimisvastased õigusaktid ning tagada ohvritele asjakohane institutsiooniline toetus.

– Võtta vastu asjakohased vara tagastamist käsitlevad õigusaktid ning tagada nende täielik rakendamine.

Vähemuste õigused, kultuurilised õigused ja vähemuste kaitse

– Tagada, et vähemuste õigusi ja vähemuste kaitset käsitlevaid põhiseaduslikke sätteid järgitakse, ning rakendada täielikult mustlaste, sealhulgas tagasipöördujate integreerumise seisukohalt olulisi strateegiad ja tegevuskavu.

– Jätkata jõupingutusi, et edendada rahvusrühmade suhteid, sealhulgas võtta meetmeid hariduse valdkonnas, tugevdada rahvusvähemuste nõukogude toimimist, sealhulgas vastu võtta menetluses olevad õigusaktid, edendada vähemuste osalemist kohtusüsteemis ja muudes õiguskaitseasutustes ning jätkata teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, sealhulgas kasutada rahvusvähemuste keeli.

– Võtta vastu pagulasi käsitlevad uued õigusaktid ning jätkata pagulasi käsitleva riikliku strateegia rakendamist.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Jätkata Daytoni/Pariisi lepingu järgimist.

– Võtta meetmeid, et järgida Rahvusvahelise Kohtu 2007. aasta veebruari otsust kohtuasjas, mille Bosnia ja Hertsegoviina esitas Serbia ja Montenegro vastu seoses genotsiidi vältimise ja karistamise konventsiooni kohaldamisega.

– Aidata kaasa piirkondliku koostöö, lepitamise ja heanaaberlike suhete tugevdamisele, sealhulgas edendada stabiilsuspaktilt piirkondliku tasandi koostööraamistikule üleminekut ja Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingu tõhusamat rakendamist.

– Sõlmida lepinguid naaberriikidega piiriülese koostöö, organiseeritud kuritegevuse, ebaseadusliku kaubanduse ja salakaubaveo vastase võitluse, õigusalase koostöö, piirihalduse ja keskkonna valdkonnas ning rakendada neid.

– Aidata kaasa lahenduse leidmisele lahendamata piiriküsimustele Horvaatia ning Bosnia ja Hertsegoviinaga.

– Tagada tegelik valikuõigus seoses püsiva tagasipöördumise ja integratsiooniga ning aidata kaasa Sarajevo deklaratsiooni täieliku rakendamise tagamisele.

Majanduslikud kriteeriumid

– Rakendada stabiilsusele suunatud eelarvepoliitikat, sealhulgas avaliku sektori palgapoliitikat, mille eesmärk on eelarve tasakaalustamine ning mis soodustab madalat inflatsiooni ja välismajanduse jätkusuutlikkust.

– Jätkata riigi rahanduse juhtimise reforme, et tugevdada kontrolli ning suurendada läbipaistvust, aruandlust ja tõhusust.

– Järgida hindade stabiilsust soodustavat rahapoliitikat, et vähendada ja pidurdada prognoositud inflatsiooni.

– Parandada pankrotimenetlusi, et kiirendada majanduslikult mittetasuvate ettevõtete turult lahkumist ja edendada struktuurimuudatusi.

– Viia lõpule veel kehtivate jäikade hindade liberaliseerimine, et tõhustada turumehhanisme ja ressursside jagunemist.

– Jätkata finantsjärelevalve tugevdamist, et aidata tagada finantssektori stabiilsus.

– Arendada edasi pensionisüsteemi reformi ja rakendada seda, jätkata tervisekindlustussüsteemi reformi ning kiirendada kindlustussektori ümberkorraldamist ja erastamist.

– Jätkata jõupingutusi varimajanduse ametlikuks muutmiseks ning rakendada riiklike kulutuste haldamise süsteemi ja maksureforme.

– Arendada välja stabiilne ja toimiv maa- ja kinnisvaraturg ning töötada välja katastrit käsitlevad õigusaktid.

– Jätkata jõupingutusi tööhõive edendamiseks, sealhulgas kutseõppe ja tööturureformide kaudu, parandada riiklikke tööhõiveteenuseid ning rakendada puudega inimeste tööhõivet käsitlevat strateegiat.

Euroopa standardid

Siseturg

Kaupade vaba liikumine

– Jätkata standardimist, sertifitseerimist, metroloogiat, akrediteerimist ja vastavushindamist käsitleva õigusliku raamistiku vastavusseviimist Euroopa standarditega. Jätkata Euroopa standardite kasutuselevõtmist ja luua kvaliteedi infrastruktuuri jaoks riiklik koordineerimisasutus, kes vastutab kogu selle valdkonna tugevdamise eest.

– Luua turujärelevalvestruktuur ja tagada turujärelevalveasutuste vahel nõuetekohane kooskõlastamine.

– Kohandada kauplemiskorda ja vastavaid õigusakte, et täita WTO lepingust, stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingust ning Kesk-Euroopa Vabakaubanduskokkuleppest tulenevaid kohustusi.

– Kehtestada uute tehniliste eeskirjade jaoks sisemised konsultatsiooni- ja teavitamismehhanismid enne kaubandust mõjutavate meetmete vastuvõtmist.

– Tugevdada tarbijakaitse valdkonnas haldussuutlikkust.

Kapitali vaba liikumine

– Jätkata rahvusvaheliste maksete tegemise süsteemi väljatöötamist kooskõlas rahvusvaheliste eeskirjadega ning luua riiklik kord kinnisvara ostmiseks ning lühiajaliste laenude ja portfelliinvesteeringute vabaks liikumiseks.

Toll ja maksustamine

– Viia lõpule stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu nõuetekohaseks rakendamiseks vajalike tollialaste õigusaktide vastavusseviimine *acquis*'ga, tugevdada tolliameti suutlikkust võidelda korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksude vältimisega ning tugevdada jõustamissuutlikkust, eelkõige riskianalüüsi ja tollivormistusjärgse kontrolli valdkonnas.

– Jätkata maksualaste õigusaktide ühtlustamist *acquis*'ga ning rakendada maksualaseid, eelkõige tulude kogumist ja kontrollimist käsitlevaid õigusakte, et vähendada maksupettusi ja suurendada jõustamissuutlikkust.

– Järgida äriühingute maksustamise juhendi põhimõtteid ja tagada, et uued maksumeetmed on nimetatud põhimõtetega vastavuses.

Konkurents

– Täiustada kehtivaid konkurentsialaseid õigusakte kooskõlas stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu nõuetega ning tugevdada konkurentsikomisjoni haldussuutlikkust, et tagada eeskirjade tõhus ja sõltumatu täitmine kooskõlas ELi *acquis*'ga.

– Luua riigiabi kontrollimiseks sõltumatu ja täielikult toimiv asutus.

– Täiustada ühinemise kontrollimenetlusi, et tõhustada konkurentsikomisjoni tegevust.

– Kehtestada kooskõlas stabiliseerimis- ja assotsieerimislepingu nõuetega riigiabi käsitlev nõuetekohane õiguslik raamistik.

Riigihanked

– Rakendada sidusat ja tõhusat riigihankekorda, tagada riigihankeasutuste sõltumatus ja olenemata lepingu väärtusest menetluste läbipaistvus, tagada Serbia ja ELi tarnijate võrdne kohtlemine ning tugevdada jõustamissuutlikkust selles valdkonnas.

Intellektuaalomandiõigus

– Jätkata intellektuaalomandiõiguste kaitse tugevdamist ning tugevdada haldussuutlikkust selliste õiguste rakendamiseks ja jõustamiseks.

Tööhõive ja sotsiaalpoliitika

– Töötada tervisekaitse valdkonnas välja asjakohased haldusstruktuurid ning arendada välja suutlikkus.

Haridus ja teadus

– Jätkata jõupingutusi haridussüsteemi parandamiseks, luua tihedamad sidemed kutse- ja kõrghariduse ning tööturu ja majandusvajaduste vahele, tugevdada haldussuutlikkust ja parandada asjakohaste asutuste vahelist koordineerimist.

– Ratifitseerida UNESCO kultuurilise väljenduse mitmekesisuse kaitse ja edendamise konventsioon.

WTOga seonduvad küsimused

Jätkata ettevalmistusi WTOga ühinemiseks.

Valdkondlik poliitika

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

– Rakendada Euroopa väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate hartat ning vähendada nimetatud ettevõtjate tegevust takistavaid haldustõkkeid.

– Võtta vastu väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitleva poliitika uus keskmise tähtajaga strateegia ja tööstuspoliitika ning vastavad tegevuskavad.

– Tugevdada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate nõukogu kui avaliku ja erasektori ning ministeeriumide vahelise koostöö vahendit, et mõjutada väikeseid ja keskmise suurusega ettevõtjaid käsitleva poliitika kujundamist ja elluviimist.

– Vähendada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tegevust takistavaid haldustõkkeid.

Põllumajandus

– Tugevdada põllumajandus- ja maaelu arengu poliitika kujundamiseks ja selle rakendamiseks vajalikku haldussuutlikkust.

– Ajakohastada õigusakte ning tugevdada nende rakendamist ja täitmise kontrolli toiduohutuse, veterinaar- ja fütosanitaarvaldkonnas.

– Laiendada loomade identifitseerimist ja registreerimist kõikidele asjakohastele liikidele.

– Jätkata veterinaar-, fütosanitaar-, veini- ja sanitaarlaborite ning inspektsioonide ja kontrollimeetmete ajakohastamist välispiiridel.

Keskkond

– Kiirendada õigusaktide ja standardite vastavusseviimist ELi *acquis*'ga.

– Rakendada vastuvõetud õigusakte, eelkõige neid, mis on seotud keskkonnamõju hindamisega.

– Alustada Kyoto protokolli rakendamist.

– Võtta vastu riiklik keskkonnakaitse strateegia ja säästva arengu strateegia ning rakendada neid.

– Tugevdada planeerimise, lubade andmise, kontrollimise ja seire, samuti projektijuhtimise eest vastutavate asutuste haldussuutlikkust, tugevdada suutlikkust kohalikul tasandil ning tagada koordineerimine riikliku ja kohaliku tasandi vahel.

– Arendada edasi jäätmekäitluskavu ja alustada nende rakendamist ning alustada ohtlike jäätmete käitlemiseks ja ohutuks kõrvaldamiseks vajaliku rajatise ehitamist.

Transpordipoliitika

– Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist ning tugevdada koostööd Kagu-Euroopa transpordi vaatluskeskusega.

– Võtta vastu riiklik transpordistrateegia ja rakendada seda. Võtta meetmeid maanteeohutuse tingimuste parandamiseks.

– Täita Euroopa ühise lennunduspiirkonna lepingu esimese üleminekuetapi raames võetud kohustused.

– Korraldada ümber raudteesektor ning luua raudteeasutused.

– Arendada välja siseveetransport, sealhulgas luua jõeteabeteenused.

Energeetika

– Täita energiaühenduse lepingust tulenevad kohustused, mis on seotud gaasi ja elektri siseturu ning piiriülese elektrikaubanduse valdkonnas kohaldatava *acquis*' täieliku rakendamisega.

– Muuta ja rakendada energiaseadust ning tagada energeetika valdkonda reguleeriva sõltumatu ameti tõrgeteta toimimine.

– Jätkata keskkonnaauditite korraldamist jõujaamades, et võtta meetmeid suurimate saastajate vastu, tagada tegevuste osadeks jagamine, et korraldada ümber ja avada turg, ning teha täiendavaid edusamme piirkondliku energiaturu loomiseks, suurendades selleks eelkõige vastastikust seotust naaberriikidega.

– Ühineda asjakohaste tuumaohutust käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonidega ning luua asjakohane reguleeriv asutus.

– Jätkata Vinca uurimisreaktori lammutamist.

– Tugevdada asjakohaste ministeeriumide haldussuutlikkust.

Infoühiskond ja meedia

– Tagada elektroonilise side valdkonna täielik liberaliseerimine ja reguleerivate asutuste sõltumatus. Tagada, et vastuvõetud strateegia jõustatakse, sealhulgas võtta vastu vajalikud õigusaktid ja vajalik poliitika ning rakendada neid, ning tugevdada haldussuutlikkust.

– Alustada audiovisuaalvaldkonna õigusaktide vastavusseviimist *acquis*'ga ning suurendada läbipaistvust ja vastutust, eelkõige vabariiklikus ringhäälinguorganisatsioonis.

– Kirjutada alla piiriülese televisiooni Euroopa konventsioonile ja ratifitseerida see.

Finantskontroll

– Võtta vastu avaliku sektori sisefinantskontrolli strateegia ja rakendada seda.

– Arendada välja menetlused ja haldussuutlikkus, et tagada EÜ finantshuvide tõhus kaitse.

Statistika

– Muuta statistikaseadust ning suurendada riiklikus statistikasüsteemis koostööd ja kooskõlastamist.

– Korraldada põllumajandusloendus, luua põllumajandusregister ning jätkata rahvamajanduse arvepidamise väljatöötamist, sealhulgas parandada andmeallikaid, vastavalt ESA 95 standardile.

Õigus, vabadus ja turvalisus

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Rakendada integreeritud piirihalduse strateegiat ja tugevdada sellega seotud asutuste vahelist koostööd.

– Parandada piiriülest politseikoostööd kooskõlas parimate tavadega, tugevdada piiripolitsei suutlikkust ning tagada piiripolitseile ajakohane infrastruktuur ja ajakohased vahendid, eelkõige IT-valdkonnas.

– Viia viisarežiim *acquis*'ga vastavusse ning rakendada ELi ja Serbia vahel sõlmitud viisalihtsustuslepingut.

– Võtta vastu varjupaigaalased õigusaktid ja rakendada neid ning tagada varjupaigataotlejate vastuvõtukeskuse toimimine ja varjupaigataotlustega tegeleva asutuse loomine.

– Rakendada ELi ja Serbia vahel sõlmitud tagasivõtulepingut.

– Võtta vastu strateegia tagasipöördujate taasintegreerimiseks, sealhulgas osutada tähelepanu sotsiaalmajanduslikele tingimustele.

Rahapesu

– Võtta vastu vajalikud rahapesu- ja terrorismi rahastamise vastased õigusaktid ja riiklik strateegia, tugevdada rahapesuvastases võitluses osalevaid riiklikke asutusi ning parandada asutustevahelist ja rahvusvahelist koostööd.

Uimastid

– Suurendada uimastiäri vastase võitluse tõhusust, töötada välja ELi uimastistrateegiale vastav riiklik uimastistrateegia ja alustada selle rakendamist ning parandada rahvusvahelist koostööd.

Politsei

– Tagada politseiseaduse täielik rakendamine, et muuta politsei professionaalseks ja vastutavaks, parandada läbipaistvust, arendada välja ajakohane politsei, keda ei mõjuta lubamatu poliitiline sekkumine, ning suurendada erikoolituste kaudu suutlikkust.

– Võtta vajalikke meetmeid, et sõlmida koostööleping Europoliga.

Organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastane võitlus

– Võtta vastu olulised õigusaktid, arendada välja varade arestimise suutlikkus, rakendada organiseeritud kuritegevuse vastast riiklikku strateegiat ning tugevdada kriminaaljälitust.

– Jätkata inimkaubanduse vastast võitlust, sealhulgas rakendada kaubanduse tõkestamise strateegiat ning pakkuda ohvritele piisavat abi ja kaitset.

– Tõhustada rahvusvahelist koostööd ja asjakohaste terrorismi käsitlevate rahvusvaheliste konventsioonide rakendamist.

– Tõhustada koostööd ja teabevahetust kõigi julgeolekuasutuste vahel ja teiste riikidega ning takistada terrorismiaktide rahastamist ja ettevalmistamist.

Isikuandmete kaitse

– Vaadata läbi õiguslik raamistik, kirjutada alla asjakohastele rahvusvahelistele konventsioonidele ning luua sõltumatu järelevalveasutus.

Keskmise tähtajaga prioriteedid

<u>Poliitilised kriteeriumid</u>

Demokraatia ja õigusriik

Avalik haldus

– Jätkata avalikus halduses Euroopasse integreerumise võime tugevdamist, luues ministeeriumidesse ja teistesse valitsusasutustesse selleks vajalikud struktuurid, ning parandada koostööd kõikide osakondade vahel, kes tegelevad integratsiooniga Euroopasse.

– Jätkata avaliku teenistuse ja avaliku halduse seaduse täielikku rakendamist, rakendada meetmeid avalikus teenistuses inimressursi väljaarendamiseks, tugevdada avaliku halduse poliitika kujundamise ja kooskõlastamisvõimet valitsuse ja kohalikul tasandil, kehtestada ühtne palgasüsteem, rakendada detsentraliseerimist käsitlevaid põhiseaduse sätteid ning tagada vahendid kohalikele omavalitsustele.

Tsiviiljärelevalve julgeolekujõudude üle

– Jätkata relvajõudude ümberkorraldamist ja reformi, parandada läbipaistvust ning suurendada tsiviiljärelevalvet relvajõudude üle.

Kohtusüsteem

– Vähendada kohtuasjade lahendamise mahajäämust ning muuta kohtud tõhusaks ja professionaalseks.

– Kehtestada ühtsed standardid usaldusväärsete kohtusüsteemi käsitlevate andmete kogumiseks.

Korruptsioonivastane poliitika

– Tagada täielik vastavus korruptsioonivastast võitlust käsitlevatele rahvusvahelistele konventsioonidele. Jätkata korruptsioonivastaste asutuste suutlikkuse tugevdamist.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Rakendada diskrimineerimisvastaseid õigusakte.

– Jätkata jõupingutusi puudega laste integreerimiseks ja nende tingimuste parandamiseks. Reformida lastehooldussüsteemi ning tagada vähemuste hulka kuuluvate laste kaasamine tavaharidussüsteemi.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Hõlbustada selliste pagulaste integreerimist, kes on otsustanud mitte tagasi pöörduda.

Majanduslikud kriteeriumid

– Tugevdada eelarve tasakaalu ning vähendada avaliku sektori osakaalu mõõdetuna kulutuste osakaaluna SKTst, et toetada erasektori arengut ja majanduskasvu.

– Kiirendada erastamist ja vajaduse korral riigiettevõtete likvideerimist, et tugevdada äriühingute juhtimist, vähendada maksude saamata jäämisest tulenevat kahju, edendada eelarve tasakaalu ja suurendada erasektori tegevuse osakaalu.

– Vähendada struktuurilist jäikust, mis takistab eelkõige tööturu reguleerituse tõttu suurendada tööturul osalemise määra ja tööhõivemäära.

– Vähendada riigiabi osakaalu SKTst ning tugevdada konkurentsipoliitikat, et edendada vaba ja moonutamata konkurentsi Serbia tarbijate hüvanguks.

– Parandada haridussüsteemi, et suurendada selliste oskuste pakkumist, mis laiendavad tööhõivevõimalusi ja soodustavad pikaajalist majanduskasvu.

– Parandada ettevõtluskeskkonda, et suurendada otseseid välisinvesteeringuid uutesse projektidesse.

Euroopa standardid

Siseturg

Kaupade vaba liikumine

– Jätkata standardimise väljaarendamist ning valmistada ette Euroopa standardiorganisatsioonide täisliikmeks saamine.

Kapitali vaba liikumine

– Jätkata kapitali lühiajalist ja keskmise tähtajaga ümberpaigutamise liberaliseerimist.

Toll ja maksustamine

– Tagada tolli- ja maksualaste, samuti muude rahandusalaste õigusaktide jätkuv vastavusseviimine *acquis*'ga ning jätkata haldussuutlikkuse suurendamist, et rakendada

nimetatud õigusakte ja võidelda korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksude vältimisega.

– Suurendada läbipaistvust ja parandada teabevahetust ELi liikmesriikidega, et hõlbustada maksudest kõrvalehoidmist ja maksude vältimist takistavate meetmete jõustamist.

Konkurents

– Rakendada riigiabi käsitlevaid õigusakte ning tagada, et riigiabi järelevalve amet toimib tõhusalt.

Tööhõive ja sotsiaalpoliitika

– Võtta meetmeid, et suurendada põhi- ja keskkoolis käivate mis tahes kogukonda kuuluvate laste arvu.

– Arendada edasi sotsiaalse kaasamise ja sotsiaalkaitse poliitikat.

– Tagada toimiv ja esinduslik sotsiaalne dialoog.

– Teha täiendavaid edusamme puudega isikute olukorra parandamiseks.

Haridus ja teadus

– Võtta vastu kutseõpet ja haridust käsitlev riiklik kvalifikatsiooniraamistik ning edendada kõrghariduse valdkonnas piirkondlikku koostööd.

– Võtta vastu ühtne teaduspoliitika.

Valdkondlik poliitika

Väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad ning tööstuspoliitika

– Jätkata Euroopa väikeettevõtete harta rakendamist.

Põllumajandus

– Jätkata jõupingutusi põllumajandus- ja maaelu arengu poliitika kujundamiseks ja rakendamiseks vajalike haldusstruktuuride ja -suutlikkuse tugevdamiseks.

– Jätkata veterinaar-, sanitaar-, fütosanitaarküsimusi ning toiduohutust käsitlevate õigusaktide ja kontrollimeetmete tugevdamist.

– Täiustada jäätmekäitlust ja vähendada põllumajandussaastet.

– Jätkata toidutöötlemisettevõtete ajakohastamist ELi nõuetele vastamiseks.

Keskkond

– Tagada ELi õigusaktidega vastavusse viidud õigusaktide täielik rakendamine ja jõustamine.

– Rakendada asjakohaseid rahvusvahelisi konventsioone ja Kyoto protokolli.

– Võtta vastu õhusaaste, jäätmekäitluse ja looduskaitse strateegiad ning alustada nende rakendamist.

– Rakendada täielikult riiklikku keskkonnakaitsestrateegiat ja veestrateegiat.

– Jätkata keskkonnaasutuste haldussuutlikkuse tugevdamist riiklikul ja kohalikul tasandil.

– Rakendada keskkonnakaitsepoliitika rahastamise mitmeaastast kava, sealhulgas teha vastavaid investeeringuid.

– Viia lõpule ohtlike jäätmete käitlemiseks ja nende ohutuks kõrvaldamiseks vajaliku rajatise ehitamine.

Transpordipoliitika

– Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi rakendamist ning tugevdada koostööd Kagu-Euroopa transpordi vaatluskeskusega.

– Jätkata haldussuutlikkuse tugevdamist, sealhulgas tugevdada suurinvesteeringuid ja infrastruktuuri haldamist käsitlevate projektide ettevalmistamist.

– Jätkata õigusaktide vastavusseviimist transpordialase *acquis*'ga, eelkõige seoses tehniliste ja ohutusstandarditega (sealhulgas rakendada digitaalset sõidumeerikut).

– Täita Euroopa ühise lennunduspiirkonna lepingu teise üleminekuetapi raames võetud kohustusi.

Energeetika

– Võtta vastu keskkonnasäästliku energiapoliitika pikaajaline strateegia ja rakendada seda.

– Jätkata käesolevas valdkonnas võetud piirkondlike ja rahvusvaheliste kohustuste täitmist, et luua konkurentsivõimeline piirkondlik energiaturg.

– Viia lõpule Vinca uurimisreaktori lammutamine.

Infoühiskond ja meedia

– Alustada elektroonilist sidet käsitleva ELi raamistiku rakendamist ning jätkata audiovisuaalsektorit käsitlevate õigusaktide vastavusseviimist EÜ *acquis*'ga.

Finantskontroll

– Töötada välja juhtide detsentraliseeritud vastutust ja sõltumatut siseauditit käsitlevad põhimõtted ja rakendada neid kooskõlas rahvusvaheliselt tunnustatud standardite ja ELi parimate tavadega.

– Arendada edasi menetlusi ja haldussuutlikkust, et tagada EÜ finantshuvide tõhus kaitse.

Statistika

– Arendada edasi kvaliteedijuhtimise süsteemi, töötada välja põllumajandusstatistika ja arendada edasi kõiki statistikavaldkondi.

Õigus, vabadus ja turvalisus

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Jätkata piiripolitsei ja tolliasutuste suutlikkuse tugevdamist, täiustada piiripunktide rajatisi ning edendada inimkaubanduse vastases võitluses koostööd naaberriikidega.

– Leida jätkusuutlikke lahendusi tagasivõetud isikute integreerimiseks.

Uimastid

– Rakendada täilikult uimastite tarvitamise vastase võitluse riiklikku strateegiat.

Politsei

– Jätkata politsei ümberkorraldamist, tagada läbipaistvus ja vastutus, reformida politseiõpet ning tagada õiguskaitseasutuste vaheline koostöö ja kooskõlastamine.

Organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastane võitlus

– Tagada tõhusa tunnistajakaitse süsteemi kehtestamine, parandada piirkondlikku koostööd, tugevdada võitlust majandus- ja finantskuritegude (sealhulgas rahapesu ja rahavõltsimise), pettuse ja korruptsiooni vastu, hõlbustada ELi liikmesriikidest lähetatud organiseeritud kuritegevuse vastase võitlusega seotud kontaktametnike määramist asjakohastesse riigiasutustesse ning rakendada rahvusvahelist organiseeritud kuritegevust käsitlevat Palermo konventsiooni.

– Tugevdada siseministeeriumi (eelkõige organiseeritud kuritegevuse vastase osakonna) suutlikkust ning arendada välja menetlused jälitusteabe jagamiseks erinevate asutuste vahel ja vastav suutlikkus.

III LISA: ÜRO JULGEOLEKUNÕUKOGU RESOLUTSIOONIS 1244 MÄÄRATLETUD KOSOVO PRIORITEEDID

Lühikese tähtajaga prioriteedid

Peamised prioriteedid

– Osaleda koos Serbia ametiasutustega konstruktiivselt edasistes läbirääkimistes jätkusuutliku lahenduse leidmise üle Kosovo staatuse küsimuses. Jätkata kavandatud rahvusvahelise/ELi missiooni ettevalmistamiseks tihedat tööd planeerimismeeskondadega, et olla valmis täielikult järgima saavutatavat lahendust.

– Tagada täielik koostöö endise Jugoslaavia asjade rahvusvahelise kriminaalkohtuga.

– Tagada õigusriigi põhimõtete täielik järgimine, inimõiguste ja vähemuste kaitse täielik austamine ning nulltolerants korruptsiooni, organiseeritud kuritegevuse ja finantskuritegevuse suhtes.

– Tagada kõigile inimestele Kosovos demokraatlik valitsemine ja avalike teenuste pakkumine, luues selleks professionaalse, vastutava, ligipääsetava ja esindusliku avaliku halduse, mida ei mõjuta lubamatu poliitiline surve.

– Jätkata omavalitsuste reformi ja suurendada haldussuutlikkust detsentraliseerimise hõlbustamiseks, võttes arvesse kõigi Kosovo kogukondade arvamusi ja huve, ning võtta vastu õiguslik raamistik ja eraldada vastavad eelarvelised vahendid.

– Luua õhkkond, mis aitab kaasa leppimisele, rahvusrühmade vahelisele sallivusele ja rahvusrühmade jätkusuutlikule kooselamisele, mis omakorda soodustab ümberasustatud isikute tagasipöördumist. Tagada kõigi kogukondade austamine, nende turvalisus, liikumisvabadus ja kaasamine. Mõista selgesõnaliselt hukka kõik rahvusvähemuste vastased avaldused. Esitada süüdistused mis tahes rahvusrühmadega seotud kuriteojuhtumite eest.

– Luua mis tahes diskrimineerimisest vaba ühiskond ning edendada vähem soodsas olukorras olevate rühmade integreerumist.

– Jätkata omandiõiguste, õigusliku raamistiku ja õiguskaitsele juurdepääsu tugevdamist ettevõtlussõbraliku keskkonna edendamiseks.

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

Omavalitsuste ajutised institutsioonid

– Tagada täielikult rahvusassamblee, selle komiteede, valitsuse ja omavalitsuste tõhus toimimine, sealhulgas austada asjaomast kodukorda ja käitumisjuhendit, ning kõigi kogukondade õiguste ja huvide austamine.

– Suurendada rahvusassamblee järelevalvefunktsiooni ning vastutust ja läbipaistvust assamblee sees. Tugevdada rahvusassamblee haldussuutlikkust.

– Avaldada õigeaegselt ametlik väljaanne ja tagada selle täielik õigsus. Tõhustada kontrolli eri keeltes olevate versioonide üle, et tagada nende samasus, ning tagada avalikkuse juurdepääs ametlikule väljaandele.

– Jätkata vähemuste esindatuse suurendamist kõigis institutsioonides ja avalikus teenistuses kohalikul ja riigi tasandil.

Parlament/valimised

– Pidada vabu ja õiglasi valimisi. Tugevdada sõltumatut paljurahvuselist keskvalimiskomisjoni valimiste õigeaegseks korraldamiseks.

– Tagada kõigile kogukondadele piisav arv valimisjaoskondi, piisav turvalisus ja muud meetmed oma valimisõiguse kasutamiseks. Võimaldada riigi sees ümberasustatud isikutel ja pagulastel osaleda valimistel, isegi kui nende võimalused Kosovosse tagasi pöörduda on piiratud.

– Tõhustada kõigi uute õigusaktide puhul ELi nõuetele vastavuse kontrolli.

Avalik haldus

– Tugevdada valitsuse koordineerimisvõimet ning määrata täpsemalt kindlaks riigi- ja kohalike asutuste kohustused poliitika järjepideva rakendamise tagamisel. Tõhustada valitsuse suutlikkust teha järelevalvet avaliku teenistuse toimimise üle.

– Jõustada jõuliselt läbipaistvat avalike teenistujate, sealhulgas politsei- ja kohtusüsteemi töötajate värbamise, üleviimise, hindamise, edutamise, käitumist reguleerivat ja ametist vabastamise ning finantsjuhtimise korda.

– Täiustada sõltumatu järelevalvenõukogu ja kõrgemate ametnike ametisse nimetamise komitee toimimist ning tugevdada nende institutsioonide sõltumatust.

– Parandada avalike põhiteenuste kvaliteeti ja kättesaadavust kõigi kogukondade jaoks, sealhulgas aidata vähendada nõudlust paralleelsete struktuuride pakutavate teenuste järele.

– Jätkata detsentraliseerimise edendamist ning võtta muu hulgas vastu kohalikku omavalitsust ja omavalitsuste piire käsitlevad seadused.

Kohtusüsteem

– Tagada kohtu ja prokuratuuri tõhusus, sõltumatus, vastutus ja erapooletus, mida ei mõjuta poliitiline surve.

– Tugevdada prokuratuuri, et tagada selle vastavus sõltumatuse ja erapooletuse põhimõttele. Jätkata eriasjade prokuröri institutsiooni tugevdamist. Tagada tõhusa tunnistajakaitse kava rakendamine.

– Kiita heaks kohtu- ja prokuratuuriseadus ning rakendada neid. Töötada välja halduskohtu süsteem ning täiustada asjakohaseid õigusakte ja pädevusala.

– Rakendada täielikult kohtuasjade automatiseeritud haldamise süsteemi kõigis kohtutes ja prokuratuurides. Vähendada kohtuasjade lahendamise ja tsiviilkohtu otsuste jõustamise mahajäämust.

– Tugevdada munitsipaalkohtuid ja politsei tegevust vara ebaseadusliku hõivamise ja kasutamise ning ebaseadusliku ehitamise küsimusega tegelemiseks, selliste juhtumite tõkestamiseks ja nende eest karistamiseks.

– Täiustada õigusalast haridust ja koolitust, eelkõige kohtunike, prokuröride ja haldustöötajate puhul. Muuta õigusinstituut elujõuliseks institutsiooniks, kes vastutab õigusalase koolituse eest.

– Arendada välja valitsuse suutlikkus kanda vastutust justiits- ja siseküsimuste valdkonnas ilma lubamatu poliitilise mõjuta. Rakendada kohtunike ja prokuröride ametisse nimetamise, ametist vabastamise ja edutamise süsteemi kooskõlas Euroopa standarditega ja ilma poliitilise sekkumiseta.

Korruptsioonivastane poliitika

– Rakendada korruptsiooni tõkestamise seadust ja korruptsioonivastast tegevuskava. Tugevdada korruptsioonivastase võitluse eest vastutavat asutust ning võtta meetmeid, et tagada selle täielik sõltumatus ja toimimine.

– Täpsustada korruptsioonivastase võitluse eest vastutava asutuse, hea avaliku halduse asutuse ja korruptsioonivastase võitluse eest vastutava nõukogu pädevust.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Viia lõpule õigusliku raamistiku väljatöötamine ning suurendada austust inimõiguste ja vähemuste õiguste kaitsemehhanismide vastu kooskõlas Euroopa Nõukogu soovitustega. Võtta vastu laiaulatuslik inimõiguste strateegia ja rakendada seda.

– Tugevdada sõnavabadust käsitlevat õiguslikku raamistikku. Anda sõltumatule meediakomisjonile õigusaktide täitmiseks vajalikud vahendid. Kõrvaldada kõik õiguslikud ebaselgused, mis on seotud solvamise ja laimamisega.

– Valida ombudsman ja võtta vastu õigusaktid, millega tagatakse ombudsmani soovituste rakendamine.

– Koostada ja võtta vastu valitsuse programm naiste õiguste edendamiseks Kosovos.

– Rakendada tõhusalt diskrimineerimisvastast seadust. Eelkõige muuta ministeeriumide koosseisu kuuluvad inimõigustega tegelevad üksused täielikult toimivaks ning tagada nende sõltumatus ja tegevuse koordineeritus ombudsmani tegevusega. Korraldada teadlikkuse suurendamise kampaaniaid, et teavitada erasektorit, kodanikuühiskonda ja akadeemilisi ringkondi kõnealusest seadusest. Jälgida seaduse rakendamist ja anda selle kohta aru.

– Arendada välja kohalikud teenused ning pakkuda abi ülalpeetavatele isikutele, sealhulgas vaimse tervise valdkonnas.

– Edendada kogu riigis diskrimineerimisvastast poliitikat, osutades tähelepanu kõigile riskirühmadele.

Vähemuste õigused, kultuurilised õigused ja vähemuste kaitse

– Jõustada täielikult riigikeelte seadus ja kultuuripärandi seadus ning luua tõhus mehhanism järelevalve tegemiseks nimetatud seaduste rakendamise üle.

– Lahendada mitteametlike asustuste probleem. Leida jätkusuutlikud lahendused laagrites rasketes tingimustes elavatele mustlaskogukondadele ja teistele mitteametlikes keskustes elavatele riigi sees ümberasustatud rühmadele eluaseme andmise ja selliste isikute integreerumise probleemile.

– Tugevdada kogukondade ja tagasipöördumisega tegeleva ministeeriumi haldusstruktuure ja aruandlusmehhanisme. Täpsustada tagasipöördumisega seotud ülesannete jagunemist kohaliku tasandi juhtimisega tegeleva ministeeriumi ning kogukondade ja tagasipöördumisega tegeleva ministeeriumi vahel riikliku ja kohalikul tasandil. Arendada edasi kogukondi ja tagasipöördumist käsitlevat ühtset strateegilist raamistikku ja rakendada seda ning töötada välja kohaliku tasandi mehhanismid tagasipöördujate ja olemasolevate vähemuskogukondade jätkusuutliku integreerumise hõlbustamiseks.

– Hõlbustada ja toetada mis tahes kogukonda kuuluvate pagulaste ja ümberasustatud isikute tagasipöördumist ning viia lõpule 2004. aasta märtsisündmuste tagajärjel kahjustatud ja hävitatud vara, sealhulgas ajalooliste ja religioossete rajatiste taastamine.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Tugevdada piirkondlikku koostööd ja heanaaberlikke suhteid.

– Rakendada Kesk-Euroopa vabakaubanduslepingut ning osaleda aktiivselt kõigis asjakohastes piirkondlikes algatustes, muu hulgas stabiilsuspakti egiidi all, sealhulgas piirkondliku tasandi koostööraamistikule ülemineku protsessis.

<u>Majanduslikud kriteeriumid</u>

– Säilitada usaldusväärne eelarvepoliitika ning eelkõige tagada, et sotsiaalpoliitika raames käsitletavad vaesuse ja sotsiaalse tõrjutusega seotud küsimused on kooskõlas riigi rahanduse pikaajalise jätkusuutlikkusega.

– Kehtestada iga-aastased eesmärgid riigiettevõtete maksedistsipliini parandamiseks, töötada välja strateegiad selliste eesmärkide saavutamiseks ja rakendada neid.

– Edendada märkimisväärselt varem kollektiivomandis olnud ettevõtete erastamist vastavalt investeerimisagentuuri ajakavale.

– Paranda riigiettevõtete juhtimist, tõhusust ja finantsilist jätkusuutlikkust. Jätkata reguleerivate asutuste tegevuse ja eelarve sõltumatuse tugevdamist, et suurendada vastavates sektorites läbipaistvust ja konkurentsivõimet.

– Töötada välja poliitika, mille abil hõlbustatakse registreerimata tööjõu registreerimist, et luua toimiv ametlik tööturg ja tõhustada tööturupoliitikat, ning rakendada seda.

<u>Euroopa standardid</u>

Siseturg

Kaupade vaba liikumine

– Võtta vastu horisontaalne õiguslik raamistik, et luua kaupade vaba liikumist käsitleva *acquis*' kohaldamiseks nõutavate tegevuste (reguleerimine, standardimine, akrediteerimine, metroloogia, vastavushindamine ja turujärelevalve) nõuetekohaseks elluviimiseks ja lahutamiseks vajalik infrastruktuur.

Kapitali vaba liikumine

– Võtta tarvitusele asjakohased usaldatavusnõuded ning tugevdada järelevalveprotsessi finantssektoris.

Toll ja maksustamine

– Jätkata tollialaste õigusaktide ühtlustamist *acquis*'ga ning jätkata jõupingutusi, et tugevdada tolliameti suutlikkust võidelda korruptsiooni, võltsimise ja piiriülese kuritegevusega. Tõhustada kriminaaluurimisosakonna suutlikkust.

– Täita kohustusi, mis on seotud sooduskaubandusmeetmete rakendamisega, eelkõige seoses päritoluga.

– Jätkata maksualaste õigusaktide ühtlustamist ELi *acquis*'ga ning tugevdada maksuameti haldussuutlikkust. Tugevdada maksuameti võimet makse sisse nõuda ning suurendada maksutulu.

– Järgida äriühingute maksustamise juhendi põhimõtteid ja tagada, et uued maksumeetmed on nimetatud põhimõtetega vastavuses.

Riigihanked

– Kohandada riigihangete raamistikku, võttes selleks vastu vajalikud rakendusaktid, et tagada vastavus *acquis*'ga. Tagada riigihangete institutsionaalses raamistikus haldussuutlikkus ja sõltumatus määratud ülesannete täitmiseks.

Intellektuaalomandiõigused

– Tagada haldussuutlikkus, et rakendada intellektuaalomandiseadust ja jõustada intellektuaalomandiõigused.

Tööhõive ja sotsiaalpoliitika

– Võtta vastu tööhõivestrateegia, sealhulgas parandada tööhõivega seotud andmete kogumist.

– Parandada üldsuse teadlikkust sotsiaalkindlustussüsteemidele juurdepääsust ja suurendada kohaliku tasandi suutlikkust lahendada sotsiaalabiküsimusi.

– Muuta sotsiaalkindlustust ja pensioniskeemi käsitlevaid õigusakte.

– Vaadata läbi sotsiaaltoetuste skeem, et tagada abisaajate võrdne kohtlemine.

Haridus ja teadus

– Suurendada haridusele eraldatavaid vahendeid, eelkõige selleks, et parandada koolide infrastruktuuri, lõpetada vahetustega õpetamine ning lahendada materjalide ja vahendite puuduse küsimus.

– Töötada välja tegevuskavad, et rakendada haridusstrateegiaid kõigi tasandite ja sidusrühmade vahelise tõhusama dialoogi ja koordineerituse kaudu ning tagada vajalikud ressursid.

– Rakendada täielikult kutseõpet käsitlevaid õigusakte ning alustada riiklikku kvalifikatsiooniraamistikku käsitleva seaduse rakendamist.

– Jätkata õpetamise jälgimist ja hindamist käsitleva riikliku raamistiku väljaarendamist.

– Tagada aktiivsem osalemine ELi kõrgharidusprogrammides.

Valdkondlik poliitika

Tööstus ning väikesed ja keskmise suurusega ettevõtjad

– Rakendada keskmise tähtajaga strateegiat, sealhulgas tugevdada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate tugiasutust ning investeeringute edendamise asutust, et toetada väikeste ja keskmise suurusega ettevõtjate arengut. Jätkata Euroopa väikeettevõtete harta rakendamist.

Põllumajandus ja kalandus

– Määrata kindlaks põllumajandussektori erinevate teenistuste (sealhulgas veterinaar- ja fütosanitaaramet) selged vastutusalad ning nende suhted põllumajandus-, metsandus- ja maaelu arengu ministeeriumi, kohalike omavalitsuste ja kohaliku tasandiga.

– Võtta vastu toiduseadus ja vastavad rakendusaktid ning luua asjakohane amet nimetatud seaduse rakendamiseks ja jõustamiseks.

– Tagada loomade identifitseerimise ja nende liikumise registreerimise süsteemi toimimine.

– Koostada tegevuskava põllumajanduslike toidutööstuste ajakohastamiseks.

Keskkond

– Rakendada rahvusassamblee poolt vastuvõetud keskkonnamõju hindamise seadust.

– Rakendada laiaulatuslikku keskkonnaalast tegevuskava, eelkõige rahvatervisega seotud küsimustes.

– Jätkata keskkonnaalaste normide ühtlustamist Euroopa standarditega.

– Jätkata jõupingutusi üldsuse teadlikkuse suurendamiseks keskkonnaküsimustes ning kodanikuühiskonna kaasamiseks selles valdkonnas.

Transpordipoliitika

– Jätkata Kagu-Euroopa transpordi piirkondliku tuumikvõrgu väljaarendamist käsitleva vastastikuse mõistmise memorandumi, sealhulgas Kagu-Euroopa raudteetranspordi piirkonda käsitleva lisandi rakendamist.

– Rakendada maanteetranspordiseadust ja liiklusohutusseadust. Töötada välja mitmeliigilise transpordi strateegia.

– Jätkata andmepõhise varahalduse tõhustamist transpordi infrastruktuuri hooldus- ja taastustööde osas. Tagada kontsessioonialase õigusliku raamistiku vastavus ELi nõuetele ning võtta meetmeid, sealhulgas avaliku ja erasektori partnerluse kaudu, et tõmmata suurte ja strateegiliste infrastruktuuridega seotud tööde kaasrahastamiseks ligi investoreid.

– Tagada, et raudteesektori areng vastab majandusarengu strateegiale.

– Tagada Pristina lennujaama toimimise piisav turvatase ning lennujaama usaldusväärne ja vastutustundlik juhtimine.

– Vaadata läbi juhilubade andmise ja sõidukite tehnilise ülevaatuse süsteem ning täiustada neid.

Energeetika

– Tagada elektriettevõtja majanduslik elujõulisus ja jätkusuutlikkus, kogudes selleks märkimisväärselt rohkem makseid ja edendades head valitsemistava.

– Jätkata energiaühenduse lepingu raames võetud kohustuste täitmist. Jätkata elektrienergia tootmist ja tarnimist käsitleva projekti „Kosovo C" ettevalmistusi täielikus kooskõlas energiaühenduse lepingus sätestatud *acquis*'ga.

Infoühiskond ja meedia

– Võtta vastu elektroonilisi sidevõrke ja –teenuseid käsitlev poliitika ning rakendada seda, et saavutada täielik liberaliseerimine ning luua stabiilne, avatud ja konkurentsivõimeline keskkond, et tõmmata ligi välisinvestoreid ja parandada teenuste kvaliteeti.

– Tugevdada reguleeriva asutuse haldussuutlikkust. Tugevdada tema rolli ning tagada tegevuse ja eelarve sõltumatus.

– Tagada avalik-õigusliku ringhäälinguorganisatsiooni RTK, sõltumatu meediakomisjoni ja meediafondi stabiilne ja jätkusuutlik rahastamine.

Finantskontroll

– Jätkata jõupingutusi käesoleva valdkonna keskmise tähtajaga prioriteetide täitmise aluseks oleva avaliku sektori sisefinantskontrolli strateegia ja vastavate õigusaktide rakendamiseks.

Statistika

– Suurendada statistikaameti haldussuutlikkust ning tugevdada tema tegevuse ja eelarve sõltumatust. Tagada statistika usaldusväärsus, sealhulgas see, et küsitlustes osalejad esitavad statistikaametile kvaliteetseid andmeid õigeaegselt ja tasuta.

– Jätkata majandusstatistika väljatöötamist ning kiirendada sotsiaalstatistika väljaarendamist.

Õigus, vabadus ja turvalisus

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Tõhustada isikute kontrolli piiril ja piiripolitsei osakonda ning suurendada nimetatud osakonna läbipaistvust.

– Tugevdada piirihaldusasutuste vahelist ja naaberriikidega tehtavat koostööd.

– Luua varjupaigataotlejatele varjupaigad ja vastuvõtukeskused.

– Võtta kooskõlas Euroopa standarditega vastu rändeseadus. Koostada rännet käsitlev strateegia ja tegevuskava, milles osutatakse erilist tähelepanu välismaalt naasnud isikute vastuvõtmisele ja taasintegreerimisele.

Rahapesu

– Tõhustada Kosovo politseiteenistuse koosseisu kuuluvas organiseeritud kuritegevust käsitlevas osakonnas asuvat finantsuurimisüksust. Koolitada eriasjade prokuröre ja kohtunikke. Täpsustada rahapesu valdkonnas erinevate asjaomaste asutuste pädevusala.

Uimastid

– Töötada välja narkomaania ennetamise strateegia ja selle rakendamiseks vajalik tegevuskava. Jätkata kohaliku tasandi suutlikkuse suurendamist narkootikumidega seotud uurimiste vallas.

Politsei

– Võtta vastu politseiseadus.

– Tõhustada kuritegude uurimist. Võtta vastu õigusaktid Kosovo politseiteenistuse loomiseks ja rakendada neid ning tugevdada selle teenistuse uurimis- ja sisekontrollisuutlikkust. Tõhustada kõnealuse teenistuse juhtimist.

– Võtta vastu kuritegevuse vähendamise strateegia ja rakendada seda. Töötada välja relvade kogumise strateegia, viia lõpule väikerelvi käsitlevate õigusaktide väljatöötamine ja jõustada need.

– Koostada strateegia organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastu võitlemiseks.

– Viia lõpule organiseeritud kuritegevust käsitleva õigusliku raamistiku väljatöötamine.

– Jätkata Kosovo politseiteenistuse koosseisu kuuluva organiseeritud kuritegevust käsitleva osakonna suutlikkuse suurendamist kohalikul tasandil. Rakendada inimkaubanduse vastast võitlust käsitlevat tegevuskava.

Isikuandmete kaitse

– Töötada kooskõlas *acquis*'ga, eriti andmekaitsedirektiiviga (95/46/EÜ) välja laiaulatuslik isikuandmete kaitse seadus ning rakendada seda. Luua sõltumatu, piisavate volituste ja rahaliste vahendite ning piisava personaliga andmekaitsega tegelev järelevalveasutus.

Keskmise tähtajaga prioriteedid

Poliitilised kriteeriumid

Demokraatia ja õigusriik

Avalik haldus

– Jätkata eelarvepiiranguid arvestades jätkusuutlikku avaliku halduse reformi. Suurendada kohalike omavalitsuste suutlikkust pakkuda tõhusalt ja õiglaselt teenuseid oma valijaskonnale.

Kohtusüsteem

– Määrata kindlaks ja koostada kõigi praegu Kosovos kohaldatavate õiguslike allikate alusel täielik õigusaktide kogu, millega austatakse kõigi kogukondade õigusi ja huve.

– Suurendada kohtusüsteemi ja kõigi teiste õiguskaitseasutuste haldussuutlikkust, koordineerimist ja tõhusust. Tagada laiaulatusliku õigusabisüsteemi elujõulisus. Töötada välja alternatiivne vaidluste lahendamise mehhanism.

– Parandada karistussüsteemi, osutades erilist tähelepanu turva-, kontrolli- ja haldussüsteemile, kutseõppele ja taasintegratsioonikavadele, samuti hoonete tingimustele.

Korruptsioonivastane poliitika

– Töötada välja tegevuskavad korruptsiooni vastu võitlemiseks ning suurendada avalikus halduses teadlikkust korruptsiooniprobleemist.

– Anda aru edusammudest korruptsioonivastases võitluses.

Inimõigused ja vähemuste kaitse

– Tagada vähemuskogukondade eluvõimelisus ja nende võrdväärne osalemine ühiskonnas, võttes konkreetseid meetmeid, et tagada nende turvalisus ja liikumisvabadus ning avalike teenuste õiglane osutamine ja võrdne juurdepääs sellistele teenustele.

– Rakendada soolise võrdõiguslikkuse seadus. Tagada naiste õiguste kaitse kõigis poliitikavaldkondades ja kehtivates õigusaktides.

– Töötada välja sidus kultuuripärandi kaitse poliitika. Tegeleda aktiivselt kultuuripärandi parema teadvustamisega ning austuse tekitamisega selle suhtes.

– Tagada läbipaistev ja võrdväärne juurdepääs kõigile varaga seotud dokumentidele katastriametis ja selle kohalikes osakondades ning tagada seal aruandlusmehhanismide toimimine.

Piirkondlikud küsimused ja rahvusvahelised kohustused

– Jätkata piirkondliku ja rahvusvahelise koostöö tõhustamist, sealhulgas õiguskaitse valdkonnas, muu hulgas kahtlusaluste ja süüdimõistetute üleandmise ning vastastikuse õigusabi kaudu.

<u>Majanduslikud kriteeriumid</u>

– Jätkata omandiõiguste, õigusriigi põhimõtete ja õiguskaitsele juurdepääsu tugevdamist, et edendada ettevõtlussõbralikku keskkonda.

– Töötada välja erastamisstrateegia ning vajaduse korral korraldada ümber riigiettevõtted, et tugevdada selliste ettevõtete juhtimist ja tegevust ning vähendada ettevõtlussektorile antavaid toetusi.

– Töötada tihedas koostöös kohalike ettevõtjatega välja aktiivne tööturupoliitika, et suurendada oskuste ja vajaduste vastavust tööturul, ja rakendada seda ning suurendada oskustööliste osakaalu.

– Rakendada asjakohast poliitikat, et suurendada igal tasandil hariduse kvantiteeti ja parandada selle kvaliteeti.

– Parandada ekspordivõimet.

Euroopa standardid

Siseturg

Kaupade vaba liikumine

– Jätkata õigusaktide ühtlustamist uuel ja üldisel lähenemisviisil ning vanal lähenemisviisil põhinevate direktiividega.

– Jätkata Euroopa standardite kasutuselevõtmist.

– Luua turujärelevalvestruktuur.

Toll ja maksustamine

– Jätkata maksu- ja tollialaste õigusaktide vastavusseviimist ELi *acquis*'ga. Suurendada maksu- ja tolliameti haldussuutlikkust, et jõustada õigusakte ning võidelda korruptsiooni, piiriülese kuritegevuse ja maksude vältimise vastu.

Riigihanked

– Tagada, et tellijad ja kõigi tasandite asutused rakendavad tõhusalt riigihanke eeskirju, töötades selleks muu hulgas välja töövahendid, pakkudes koolitust ja suurendades haldussuutlikkust.

Intellektuaalomandiõigus

– Jätkata intellektuaal-, tööstus- ja kaubandusomandiõiguste jõustamise tugevdamist kooskõlas keskmise tähtajaga strateegiaga.

Tööhõive

– Suurendada tööinspektsioonide haldussuutlikkust.

Haridus ja teadus

– Tugevdada hariduse valdkonnas kvaliteedi tagamise mehhanisme.

– Jätkata jõupingutusi sidemete loomiseks kutsehariduse, -õppe ja kõrgharidussektori ning tööturu ja majanduslike vajaduste vahel.

– Edendada kõrghariduse valdkonnas piirkondlikku koostööd.

– Alustada teadustegevust edendava poliitika väljatöötamist.

Valdkondlik poliitika

Põllumajandus ja kalandus

– Töötada välja poliitika ja reguleeriv raamistik, et toetada elujõulist maareformi. Toetada põllumajandusmaa kaitsmist kavandamata linnaarenduse eest.

– Hinnata põllumajanduslike toidutööstuste vastavust ELi nõuetele ning valmistada ette tegevuskava selliste tööstuste ajakohastamiseks.

– Alustada meetmete võtmist omamaise taimekasvatuse tõhusaks kontrolliks, eelkõige taimede puhul, mille suhtes kehtivad ELi erinõuded.

– Töötada välja usaldusväärne metsamajandamise struktuur, võideldes eelkõige ebaseadusliku metsaraie ja metsatulekahjudega.

Keskkond

– Võtta meetmeid, et jõustada ruumiline planeerimine.

– Suurendada keskkonna- ja ruumilise planeerimise ministeeriumi institutsioonilist suutlikkust ning parandada kooskõlastamist keskkonnaga seotud küsimuste eest vastutavate haldusasutuste vahel.

– Täpsustada keskkonnaga seotud küsimusi muude valdkondade poliitikas, eelkõige energeetika- ja transpordipoliitikas.

Transpordipoliitika

– Võtta meetmeid maanteeohutuse parandamiseks.

– Kavandada ja rakendada transpordi infrastruktuuri hooldus- ja taastustöid, sealhulgas ehitada vajaduse korral avaliku ja erasektori partnerluse kaudu uus infrastruktuur.

– Töötada välja mitmeliigilise transpordi strateegia ja rakendada seda.

Energeetika

– Töötada välja reguleeriv raamistik, et soodustada energiasektoris avaliku ja erasektori partnerlust ning segainvesteeringuid vastavalt investeeringutealase uuringu järeldustele.

– Tõhustada elektriettevõtja tegevust ning integreerida see piirkondliku elektrituruga.

Infoühiskond ja meedia

– Viia õigusaktid vastavusse ELi nõuetega ja rakendada elektroonilisi sidevõrke ja -teenuseid käsitlevaid õigusakte, et luua avatum ja konkurentsivõimelisem keskkond ning tugevdada telekommunikatsiooni valdkonda reguleeriva asutuse positsiooni ning tema tegevuse ja eelarve sõltumatust.

Finantskontroll

– Töötada rahandusministeeriumi koordineerimisel ning ühtsete õigusaktide ja piisava haldussuutlikkuse abil välja juhtide detsentraliseeritud vastutust ja sõltumatut siseauditit käsitlevad põhimõtted, mis on kooskõlas rahvusvaheliste standardite ja ELi parimate tavadega, ning rakendada nimetatud põhimõtteid.

– Tugevdada juhtiva audiitorasutuse tegevusvõimet ning tegevuse ja eelarve sõltumatust. Järgida ja rakendada nimetatud asutuse soovitusi.

Statistika

– Suurendada koostööd ja koordineerimist Kosovo statistikasüsteemis, töötada välja kvaliteedijuhtimise süsteem ja vastav dokument ning standardida tootmis- ja edastamismenetlused.

Õigus, vabadus ja turvalisus

Viisad, piirikontroll, varjupaigaõigus ja ränne

– Suurendada siseministeeriumi koosseisu kuuluva piiride, varjupaiga ja rändealase üksuse suutlikkust. Tugevdada Kosovo politseiteenistuse koosseisu kuuluva piiripolitsei tegevusvõimet.

Organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastane võitlus

– Rakendada ja ajakohastada organiseeritud kuritegevuse ja terrorismi vastast strateegiat.

– Suurendada kohaliku tasandi suutlikkust uurida organiseeritud kuritegevust.

– Suurendada õigussüsteemi suutlikkust esitada süüdistus organiseeritud ja finantskuritegevuse eest ning kohtulikult arutada asjaomaseid juhtumeid.

Uimastid

– Tagada asutustevaheline ja rahvusvaheline koostöö, et märkimisväärselt parandada tulemusi uimastikaubanduse vastases võitluses.

Isikuandmete kaitse

– Rakendada isikuandmete kaitse seadust kooskõlas *acquis*'ga, tagada selle üle tõhus järelevalve ja selle jõustamine.